

Opravit hromosvod?

V posledních letech se vlastníci domu již vzpamatovali z nákladů na výměnu výtahů a výměnu plynovodů, ke kterým byli donuceni legislativou EU a provádějí opravy střech a obvodových pláštů budov. Jako správní hospodáři vybírají ty nejlevnější firmy. Dodavatelé to velmi dobře vědí a proto se snaží své nabídkové ceny co nejvíce snížit. Jednou z možných úspor je hromosvod.

Bytové domy, o kterých hovoříme, pocházejí většinou z šedesátých až sedmdesátých let minulého století. Na domech tedy většinou nějaký hromosvod bývá. Nejčastěji firma rekonstruující střechu nebo obvodový plášť domu řekne, že s hromosvodem nebude dělat „nic“ nebo, že „ho vrátí tak jak je“. Investor, který nikdy s hromosvodem neměl žádný problém, nebo na něho má dokonce revizní zprávu, zpravidla neprotestuje a je rád že ušetří a nepřibudou mu starosti.

Zde je na místě položit si první otázku. **Co se při rekonstrukci střechy děje s hromosvodem?** Je to oprava, rekonstrukce, nová montáž nebo co vlastně? Pokusme se na tuto otázku nalézt odpověď. Stavební zákon pojem rekonstrukce nezná, pracuje s obecnějším pojmem „stavební úpravy“. Přesnější definice lze najít v daňových zákonech zabývajících se zhodnocením stavby.

Ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví se rekonstrukcí pak rozumí takové zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Protože při zateplování se mění parametry stavby je nutno tyto práce považovat za rekonstrukci [1]. Hromosvod je jen jednou ze součástí rekonstrukce a nelze ho vyjmout jako samostatnou stavbu.

Stavebník musí postupovat podle vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby podle které musí být, viz. § 36, provedena analýza rizika škod dle normových hodnot pro tyto stavby:

- ohrožení života nebo zdraví osob, zejména ve stavbě pro bydlení, stavbě s vnitřním shromažďovacím prostorem, stavbě pro obchod, zdravotnictví a školství, stavbě ubytovacích zařízení nebo stavbě pro větší počet zvířat,
- poruchu s rozsáhlými důsledky na veřejných službách, zejména v elektrárně, plynárně, vodárně, budově pro spojová zařízení a nádraží,
- výbuch zejména ve výrobně a skladu výbušných a hořlavých hmot, kapalin a plynů,
- škody na kulturním dědictví, popřípadě jiných hodnotách, zejména v obrazárně, knihovně, archivu, muzeu, budově, která je kulturní památkou,
- přenesení požáru stavby na sousední stavby, které podle písmen a) až d) musí být před bleskem chráněny,
- ohrožení stavby, u které je zvýšené nebezpečí zásahu bleskem v důsledku jejího umístění na návrší nebo vyčnívá-li nad okolí, zejména u továrního komína, věže, rozhledny a vysílací věže.“

(2) Pro stavby uvedené v odstavci 1 musí být proveden výpočet řízení rizika podle normových hodnot k výběru nejvhodnějších ochranných opatření stavby.

Normovou hodnotou dle § 3 písm. k) této vyhlášky se rozumí:

„Konkrétní technický požadavek, zejména limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažený v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení této vyhlášky.“

Podle stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj pro účely této vyhlášky je to soubor norem ČSN EN 62305-1 až 4 ed. 2.

Tedy při tak rozsáhlých pracích jako je zateplení objektu nebo střechy se vždy musí hromosvod rekonstruovat podle současně platných předpisů.

Nyní si položíme druhou otázku. **Co je hromosvod a k čemu slouží?** Jsou to jen jakési dráty a tyče na střeše, které se musí revidovat protože to vyžadují pojišťovna a hasiči? Nikoliv, je to technické zařízení, které má chránit budovu a vnitřní instalace proti škodám při úderu blesku. Ale jak to udělat, aby to fungovalo co nejlépe? Touto otázkou se lidstvo zabývá od nepaměti. Protože se jedná o přírodní jevy s mnoha různorodými projevy, tak výzkum je vždy dlouhý a pracuje na něm mnoho vědců, kteří vycházejí jednak z empirických zkušeností, ale i z nejmmodernějších poznatků přírodních a technických věd. Revizní technik by měl vždy používat technické normy, které vznikly na základě uvedeného bádání. Nelze říci, že hromosvod zřízený podle ČSN 341390 je zcela špatný, ale lze asi říci, že hromosvod zhotovený podle ČSN EN 62305 je modernější a lépe splňuje moderní požadavky na ochranu objektů a především vnitřních instalací. Revizním technikům je to asi jasné. Ale jak tuto informaci dostat k investorům. Při rekonstrukcích budov má stavbyvedoucí málo kdy u sebe odborníka na hromosvody, málo kdy také investor angažuje technický dozor, který by zajišťoval koordinaci mezi jednotlivými profesemi. Právě nedostatek koordinace je největším problémem.

Při revizích vidíme řemeslně velmi dobře provedenou střešní krytinu, zateplení stěn, nové komíny, nové antény, pěkné klempířské prvky, i pěkný hromosvod, ale málo kdy správně provedenou vzájemnou vazbu mezi těmito zařízeními. V praxi se setkáváme i s tím, že dodavatel střechy investorovi dodá revizní zprávu hromosvodu, kde je uvedeno, že hromosvod byl uveden do původního stavu, nebo dokonce, že revizní zpráva se týká pouze nástřešné části hromosvodu, že ovšem hromosvod již nemá žádné funkční uzemnění, nejsou dodrženy bezpečné vzdálenosti, není dostatečný počet svodů apod. o tom se již investor nedozví.

Jak tedy pomoci ke zlepšení úrovně hromosvodů na rekonstruovaných budovách?

Především investor by se neměl nechat ukolébát tím, že s hromosvodem se nebude nic dělat. Náklady na nový hromosvod provedený podle platných předpisů a z moderních bezúdržbových materiálů nebývají ve srovnání s náklady na stavební úpravy nijak závratné. Investor by v zájmu ochrany majetku, tedy měl trvat na novém řešení hromosvodu a to pochopitelně včetně uzemnění. Všichni víme, že uzemnění stará 40 let je již málo kdy dostatečně funkční. Bývá paradoxem, že investor rekonstruuje dům s výhledem životnosti úprav na mnoho desítek let a na střeše si nechá „vrátit“ hromosvod z rezavých drátů, který v lepším případě odpovídá normám, které neplatí již téměř deset let, nehledě na to že již dávno hromosvod neplní svou funkci.

Pokud dodavatelská firma nedisponuje odborníky na hromosvody, měl by si investor najmout technický dozor stavebníka z oboru hromosvodů nebo z elektrotechnického oboru, jehož hlavním úkolem bude koordinace jednotlivých profesí. Je pochopitelné, že tento dozor také dohlédne na to, že hromosvod realizují odborníci s patřičnými znalostmi.

A nakonec musí investor obdržet správně provedenou revizní zprávu a dokumentaci.

Zde je třeba zdůraznit, že zpráva o výchozí revizi nesmí obsahovat žádné závady. To je velmi důležité, protože pokud revizní technik postupuje v rámci zákonných předpisů, tak potom nikdy nemůže vystavit VÝCHOZÍ revizi podle neplatné normy. Revizní zpráva, kde je uvedeno, že část hromosvodu na střeše je v pořádku, ale je málo svodů a špatné uzemnění je tedy pro investora zcela bezcenná. Velmi podstatné však je, aby si majitel domů uvědomil, že před bleskem je neuchráněn žádný papír byt' je opatřen kulatým razítkem, ale pouze správně provedený hromosvod.

I pojišťovny postupují při likvidaci škod tak, že revizní zprávu nechají posoudit svými znalci a pokud obsahuje závažné nedostatky, nebo je nepravdivá, tak omezují své plnění.

Podobné problémy jako u hromosvodů se vyskytují i u rekonstrukcí elektroinstalací ve společných prostorech domů, i zde se setkáváme s nekvalitní prací, nebo dokonce s nekalými obchodními praktikami. Těto problematice se budeme věnovat v některém z příštích článků.

Zpracoval: Ivan Rezek
www.rema.cz, Rema spol. s.r.o.

Literatura:

- [1] Kutáč, Jiří: Oprava versus rekonstrukce hromosvodu podle platné právní úpravy ČR, sborník č. 9 semináře UNIE SODNÍCH ZNALCŮ, o.s. 2015, <http://uniesoudnichznalcu.cz/vzdelavani-znalcu/sborniky>

REMA

spol. s r.o.

www.rema.cz

DEHN

- HROMOSVODY SE ŠPIČKOVÝMI VÝROBKY DEHN
- REVIZE HROMOSVODŮ A ELEKTROINSTALACÍ
- TECHNICKÝ DOZOR STAVEBNÍKA
VČETNĚ KOORDINACE PROFESÍ
- ELEKTROINSTALACE
- TECHNICKÁ A PROJEKČNÍ PODPORA REKONSTRUKCÍ
OBYTNÝCH DOMŮ SE SPECIALIZACÍ NA OCHRANU
PŘED BLESKEM A PŘEPĚTÍM

**Jsme společnost s více než dvacetiletou praxí
a velkým množstvím realizovaných staveb a rekonstrukcí.
Spolupracujte s odborníky v oboru!**

Jak to děláte,
drahá kolegyně,
že pořád jen záříte
a jste tak ve formě?

Rema spol. s r.o.

Nad Šálkovnou 1

147 00 Praha 4

Tel: 244 461 774

GSM: 603 529 152

Fax: 244 461 587

Email: rema@rema.cz

Je to jednoduché:
svěřuji se do péče
pouze skutečným
odborníkům!